

S. 2003

Výbor pro přírodní zdroje

Český model amerického kongresu 2020

zahájen a konán v městě Plzeň v neděli,
šestého září roku dvoutisícího dvacátého

V zájmu alespoň částečné nápravy křivd z minulosti, vytvoření spravedlivého a udržitelného nakládání s půdou domorodých obyvatel a rozvoje jejich sebeurčení se Senát a Sněmovna reprezentantů Spojených států amerických v Kongresu usnesly na tomto zákonu:

ZÁKON

O nakládání s půdou domorodých obyvatel

Hlava I. – Úvodní ustanovení

Par. 101.

- (a) Domorodým národem se v tomto zákoně rozumí federálně uznáný kmen Indiánů nebo původních obyvatel Aljašky.
- (b) Domorodými obyvateli se v tomto zákoně rozumí příslušníci domorodých národů a dále také příslušníci těch kmenů Indiánů nebo původních obyvatel Aljašky, které nebyly dosud federálně uznány.

Hlava II. – Obecná ustanovení

Par. 201.

- (a) Kongres uznává, že teorie práva objevení (discovery doctrine) nebrala ohled na oprávněné zájmy domorodých obyvatel a nezaložila nárok objevitelů vůči domorodým národům.
- (b) Ustanovení písmene a) nezakládá žádné majetkové nároky vůči Spojeným státům a osobám, které nabyly vlastnictví na základě teorie práva objevení.

Par. 202.

- (a) Kongres dále uznává, že je oprávněn vykonávat vůči domorodým národům a obyvatelům pouze ty pravomoci explicitně mu přiznané Ústavou, a to v rámci

daném Ústavou, zvláště Listinou práv. Výkon pravomocí musí být rovněž v souladu s mezinárodním závazky Spojených států, zvláště Deklarací OSN o právech původních obyvatel.

- (b) Kongres nesmí zrušit nebo omezit právní subjektivitu domorodého národa, či jeho práva bez předchozího a informovaného souhlasu dotčeného národa.

Par. 203.

- (a) Spojené státy, státy Unie a orgány místní samosprávy jsou povinny dodržovat smlouvy uzavřené s domorodými národy a jejich příslušníky.
- (b) V případě tvrzeného porušení závazků plynoucích z těchto smluv se mohou domorodé národy, popřípadě dotčení jednotlivci, obrátit na soud a požadovat náhradu vzniklé újmy.
- (c) V řízení podle písmene b) se žalovaná strana nemůže dovolávat své veřejnoprávní imunity.

Hlava III. – Půda domorodých obyvatel

Par. 301.

Domorodé národy jsou oprávněny regulovat nakládání s půdou a přírodními zdroji, které vlastní, jsou vlastněny příslušníky národa, nebo se jinak nachází v jurisdikci národa.

Par. 302.

- (a) Vlastnická a obdobná práva domorodých obyvatel na půdu a přírodní zdroje jsou rovnocenná ostatním takovým právům a obsah těchto práv nesmí být zkracován z důvodu, že se jedná o práva domorodých obyvatel.
- (b) Práva uvedená v písmenu a) požívají plné ochrany garantované Ústavou včetně práva na soudní ochranu těchto práv.

Par. 303.

Kongres není oprávněn rozhodnout o vyvlastnění půdy a zdrojů držené domorodými obyvateli z titulu trustu, vlastnictví, či obdobného titulu s výjimkou záborů ve veřejném

zájmu. Při vyvlastnění musí být dodržen řádný proces a za vyvlastněná práva musí být vyplacena spravedlivá náhrada.

Par. 304.

V případě, že Spojené státy drží jako svěřenský správce ve prospěch domorodého národa nebo jeho příslušníků (trust), jsou vázány všemi povinnostmi svěřenského správce, tak jak jsou stanoveny v platném právu. Mimo jiné jsou povinny pečovat o svěřený majetek řádně ve prospěch obmyšlených, chránit ho před vznikem újmy, vyvarovat se střetu zájmů a v případě požadavku obmyšleného mu vydat předmět správy.

Par. 305.

Půda držená domorodým národem z titulu vlastnictví, trustu, nájmu, či obdobného právního důvodu je vyloučena ze všech forem zdanění.

Hlava IV. – Závěrečná ustanovení

Par. 401.

Žádná ustanovení tohoto zákona nezakládají důvod pro zásah do majetkových práv, která vznikla před rokem 1865.

Par. 402.

Tento zákon nabývá platnosti dne 25. 6. 2021.